FunkiS

Funktionskontrollanterna i Sverige

Nyhetsbrev februari 2013

Funktionskontrollanterna i Sverige
Tel: 040-41 01 51 (linjeval)
Box 43
www.funkis.se
161 26 Bromma
mejladress: funkis@funkis.se
Ansvarig utgivare Olle Nevenius

Årgång 21

FunkiS nyhetsbrev februari 2013

28 februari 2013

FunkiS TR möte i Bromma, Stockholm fredag den 14 december 2012 © Olle Nevenius. Stig Fritsch och Roland Lundqvist håller på med frågor till FoS.

Tekniska Rådet sammanträder för att svara på medlemmarnas frågor och lägga dem i FoS

FunkiS Tekniska Råd är nu klar med FoS på nätet. Den finns nu som länk på hemsidan och den kan öppnas i din smarta telefon.

FunkiS vägledning OVK revideras nu under ledning av Bengt Andersson, Sven-Åke Ahlström och Stig Fritsch.

Kursverksamheten har blivit en succé vilket medför mycket arbete varför Martin Ancons nu hjälper Christer och Kurt med anmälningar och utbildningsarbetet. Martin nås på telefon 0171 – 307 06.

Folkets Hus i Ulricehamn

Fakturorna på medlemsavgiften och serviceavgiften har sänts ut. Som alla år kommer ett antal i retur beroende på att medlemmen glömt ändra sina uppgifter i vår medlemsdatabas http://medlem.funkis.se.

Kolla dina uppgifter nu !!

Änglagård är temat för medföljande i år. De kända filmerna är inspelade i de otroligt vackra trakterna runt Ulricehamn.

Årsmötet 16-17 maj:

Torsdag

12.00 Incheckning och lunch

14.00 Folkets Hus föredrag

15.30 Årsmöte FunkiS

16.15 Ombyte för kvällen

17.00 Medlemsaktiviteter

20.00 Årsmötesmiddag

Fredag

07.00 Frukost

08.00 Temadagen börjar

11.30 Gemensam lunch

13.00 Fortsatt temadag

15.30 Avslutning

Anmälan till årsmötesdagarna i Ulricehamn görs via länken nedan.

http://anmalan.funkis.se

Kursverksamheten under vår och sommar 2013 omfattar:

1. Regelverkskurser i Göteborg 14/3, Falun 16/4 och Jönköping 14/5.
2. Certifiering OVK med skrivning i Malmö 5-7/3, Göteborg 9-11/4 och Jönköping 21-23/5.
3. Utbildning OVK för de Kommunala handläggarna i Göteborg 23/4.
4. Mätkurser med teori och praktik i Huddinge 11/3 och 23/9.
5. Radonkurser 4-5 mar och 8-9 april i Nässjö.

Anmälan till kurserna 1, 2 och 3 görs till martin@envengi.com och till kurs 4 och 5 görs anmälan till kurser@funkis.se.

Jan Boldrup undervisar i mätteknik på mätlabbet i Huddinge Sjukhus.

Att skriva 1 eller 2, eller bara påpeka att det är fel?

Vid varje besiktning (första och återkommande) ska funktionskontrollanten anteckna resultatet av kontrollen i protokollet.
Funktionskontrollanten ska även påtala fel och brister i ventilationen och anteckna dessa i protokollet.

A3 - Allmänt omdöme, kommentarer, uppgifter om besiktningsman.

Myndighetskrav
BBR14(tom BFS 2007:21)
Dimensionering av frånluftsflöden i hygienrum och kök ska hänsyn tas till fuktbelastning och förekomst av matos

Ventilation i kök ska utformas så att god uppfångningsförmåga uppnås vid matlagningsplatsen.(BFS 2006:12)

Allmänna råd
Vid utformning av spisfläktar och kåpor enligt SS-EN 13141-3 bör uppfångningsförmågan vara minst 90% vid forceringsflöde.

Regler om avluft finns i avsnitt 6:72. (BFS 2006:12)

Utdraget ur ett OVK-protokoll till vänster är ett bra exempel på hur man kan skriva en anmärkning utan att använda 1 eller 2. Byggnadsägaren ska följa gällande lagar.

Tvättstuga med uteluft som ersättningsluft är en vanlig lösning, men klarar man energikravet och värmen? Hur länga ska man stå här för att avgöra det vid OVK?

Nyhetsbrev februari 2013

Fem nyckelord kan förklara OVKs genomförande:

• Byggnadens ägare.
Oavsett vem som nyttjar byggnaden är det ägaren som ska leva upp till lagstiftningen.

• Besiktningsman.
Endast den som har behörighet och rätt behörighetsnivå får utföra funktionskontrollen.

• OVK-protokoll.
Vid varje besiktning ska funktionskontrollanten föra protokoll och redovisa resultat av kontrollen. Ett exemplar av protokollet ska funktionskontrollanten lämna till byggnadens ägare och ett exemplar ska han/hon sända till kommunens byggnadsnämnd.

• Intyg.
Ett särskilt intyg ska utfärdas av funktionskontrollanten om genomförd kontroll, där datum för kontrollen framgår. Byggnadens ägare ska anslå intyget på väl synlig plats i byggnaden, till exempel i trapphus eller entréer.

• Byggnadsnämnd.
Kommunens byggnadsnämnd är tillsynsmyndighet och övervakar att regler om OVK efterlevs och att besiktningsmän utför sitt arbete på korrekt sätt. Om byggnadens ägare inte följer reglerna om OVK eller underlåter att avhjälpa påtalade brister, kan kommunen med stöd av plan - och bygglagen (PBL) förelägga ägaren att vidta åtgärder.

”UPPMANA BYGGNADENS ÄGARE ATT TILLHANDAHÅLLA KORREKTA HANDLINGAR / RITNINGAR”

Vad ska stå i ett OVK-besiktningsprotokoll?

5 kap. 4 §

Allmänt råd

Av protokollet bör framgå
– funktionskontrollant och behörighet,
– tidpunkt för besiktningen
– fastighetsbeteckning, byggnadens adress, byggnadens ägare, byggnadskategori, typ av ventilationssystem, vilket eller vilka ventilationssystem som kontrollen omfattar, installationsår och driftstider,
– om projekteringshandlingar samt instruktions och skötselanvisningar finns,
– omfattningen av besiktningen (i de fall byggnaden har fler än ett ventilationssystem) samt eventuella anmärkningar om brister och i vilket ventilationssystem bristerna finns,
– en slutsats (vid första besiktningen) om huruvida ventilationssystemet överensstämmer med gällande föreskrifter och om det fungerar på det sätt som är avsett,
– en slutsats (vid återkommande besiktning) om huruvida ventilationssystemet i huvudsak överensstämmer med gällande föreskrifter när ventilationssystemet togs i bruk och om det fungerar på det sätt som det är avsett, och
– övriga upplysningar till byggnadsägaren.

Vid återkommande besiktning bör funktionskontrollanten:
– Uppmana byggnadens ägare att tillhandahålla korrekta handlingar/ ritningar om ventilationssystemet inte stämmer överens med projekteringshandlingar eller relationsritningar.
– Upplysa byggnadens ägare om de krav som finns i arbetsmiljölagstiftningen och i miljöbalken och notera i protokollet om ventilationssystemets kapacitet inte är anpassad till den faktiska verksamheten i byggnaden.

Resultatet från undersökningarna av energisparåtgärder, åtgärdsförslagen och uppgifter om ventilationssystemets luftflöden, driftstider och installerade eleffekter bör redovisas samlat i protokollet.

Ett uteluftsintag kan vara blockerat av isolering som lossat. Finns det inspektionsmöjligheter vid uteluftsintaget, och om det inte finns, vad skriver vi då i protokollet?

Lennart Trankell är tillsammans med Torsten Jensen medlemmar i FunkiS Etikgrupp

Vad kan vi kräva inför besiktningen ? (BFS 2012:7, OVKAR)

5 kap. 2 § 1

Allmänt råd

Vid den första besiktningen bör kontrolleras att ritningar och projekteringshandlingar har följts och att ventilationen är rätt injusterad och fungerar på ett tillfredsställande
sätt. ……..

Vidare bör det kontrolleras att det finns tillräckligt utrymme för kontinuerlig skötsel och underhåll av ventilationssystemet.

5 kap. 3 § 1

Allmänt råd

Vid den återkommande besiktningen bör underlaget för besiktningen vara instruktioner och skötselanvisningar samt relationsritningar över ventilationssystemet. Relationsritningar kan finnas i byggnadsnämndens arkiv.

Om ventilationssystemet inte stämmer överens med relationshandlingarna bör funktionskontrollanten uppmana byggnadsägaren att tillhandahålla korrekta handlingar.

5 kap. 2 § 4

Allmänt råd

I de fall byggherren har valt att ställa högre krav på ventilationssystemet än vad som ställs i gällande föreskrifter bör kontrollen också avse att systemet fungerar på det avsedda sättet.

Lokalavdelningsmöte i Stockholm

Värmeväxlare med ansluten frånluft från badrum och klädkammare kan vara fulla av textildamm som sätter ned verkningsgraden

Boverkets information på engelska angående OVK

*Since 1991 have Sweden regulations on compulsory inspection of ventilation systems (OVK). The reasons to issue these regulations were many studies on poor indoor climate and health problems for building occupants. 2007 – 2012 have been OVK-regulations changed because of EPDB (Energy Performance of Buildings Directive) and new Swedish National Regulations on Energy Declaration of Buildings. Boverket issued "**Regulations for Performance Checks on Ventilation System, OVK**" with rules and recommendations to OVK. The last third edition came in March 2012.*
Regulations in Swedish are able to load free from Boverket webb-site: www.boverket.se, seek after "OVK". English edition would come later. Air conditioning systems which are included in the ventilation systems (e.g. ventilation, cooling via cooling, chilled beams and the like) subject to mandatory ventilation control and hence the requirement for proposals for energy efficiency.
Note that OVK requires inspections for general ventilation in buildings where people spend time: offices, schools, hospitals, sports facilities, hotels, restaurants, cinemas, exhibitions, shops and similar. Function Controller The trade association Funkis has more information about OVK protocols, control on www.funkis.se.

"THE TRADE ASSOCIATION FUNKIS HAS MORE INFORMATION ABOUT OVK PROTOCOLS, CONTROL ON WWW.FUNKIS.SE"

Undantag från funktionskontroll (2 §)

Kravet på funktionskontroll gäller inte en- och tvåbostadshus med självdragsventilation eller mekanisk frånluftsventilation utan värmeåtervinning. Kravet gäller inte heller ekonomibyggnader för jordbruk,
skogsbruk eller därmed jämförlig näring, industribyggnader samt byggnader som är avsedda för totalförsvaret och som är av hemlig natur.

Med en- och tvåbostadshus avses i denna författning bostadshus som innehåller en eller två bostadslägenheter och som är friliggande eller sammanbyggda till rad- eller kedjehus på samma eller skilda fastigheter.

Allmänt råd

Storkök, centralkök och motsvarande i separata byggnader bör också betraktas som industribyggnader. Om det finns kontors- och personalutrymmen i en industribyggnad bör ventilationssystem som betjänar sådana utrymmen funktionskontrolleras. *(BFS 2012:6).*

Det är mycket viktigt att OVK-besiktningsmannen har ordentlig säkerhetsutrustning när hen ska kontrollera takhuvar på isiga yttertak.

Funktionskontrollanterna i Sverige
Box 43
161 26 Bromma

Telefon: 040-41 01 51 (linjeval)
Fax: 08-26 27 23
Mejladress: funkis@funkis.se

Vi finns på nätet!
www.funkis.se

Kontroll av självdragssystem och radonmätning ska utföras under den kalla årstiden. På sommaren kan man ägna sig åt andra aktiviteter.

Nyhetsbrevsredaktören har nu fått nog av snö och is och längtar till varmare tider.

Ibland är det svårt att hitta representativa mätsträckor när man ska ta fram totalluftflödena.

BFS 2013:xx / BBRxx

Bestämmelser om funktionskontroll av ventilationssystem finns i 10 kap. 18 och 23 §§ PBF och i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:16) om funktionskontroll av ventilationssystem och certifiering av sakkunniga funktionskontrollanter, OVK, och i Boverkets allmänna råd (2012:7) om funktionskontroll av ventilationssystem, OVKAR.

2:322 Verifiering under projektering och utförande

Allmänt råd

Vid projekteringen bör det verifieras att förutsättningar, projekteringsmetoder och beräkningar är relevanta och rätt tillämpade och att de är korrekt redovisade i byggnadshandlingarna.

6:923 Radon i inomhusluften

Byggnader ska utformas så att halten av radongas inte medför olägenheter för människors hälsa. *(BFS 2011:26).*

Allmänt råd

Regler om radon i bostäder och allmänna lokaler ges ut av Socialstyrelsen och för arbetsplatser av Arbetsmiljöverket. Metodbeskrivning för mätning av radon i bostäder ges ut av Strålsäkerhetsmyndigheten.
Vid hög förekomst av markradon bör åtgärder för att förhindra inläckage av radon utföras. Exempel på sådana åtgärder kan vara att täta genomföringar mot mark eller att ändra tryckförhållandena i byggnaden.
Vid radon från byggmaterial (s.k. blå lättbetong) kan exempel på åtgärder vara:
– utrivning av material
– en ökad luftväxling i bostaden genom förbättring av befintlig ventilation eller installation av nytt ventilationssystem
– inkapsling, t. ex genom en gastät tapet.

Som vägledning kan Formas *Radonboken Åtgärder mot radon i befintliga byggnader* och FunkiS kompendier *Radon 1* respektive *Radon 2* användas. *(BFS 2011:26).*